



Werkboek voor leerlingen in de bovenbouw

niño

Ga op reis en ontdek hoe je leert

Werkboek voor leerlingen in de bovenbouw

Mirjam Zwaan

ISBN 978 90 8850 980 3

NUR 210 / THEMA 4CD / YX / 5AL

© 2020 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Boekverzorging: Ceciel grafisch ontwerp

Illustraties: Anne Klusman

Tekstcorrectie: Hester Bruning

Niño is een imprint van Uitgeverij SWP.

Voor meer informatie: www.ninoboeken.nl

Voor België: www.epo.be

Dit werkboek is van

.....

Inhoud

Etappe 1	Ga op reis en ontdek hoe je leert	7
Etappe 2	Metacognitieve kennis	13
Etappe 3	Metacognitieve strategieën	23
Etappe 4	Motivatie	31
Etappe 5	Organisatiestrategieën	37
Etappe 6	Cognitieve strategieën	43
Extra reisetappes		51
Het kiezen van een mooie bestemming: doelen stellen		53
Reizen door verschillende landschappen: motivatie		55
Persoonlijk reisplan		61
Visie vanuit de verkeerstoren: mindset		63



Ga op reis en ontdek hoe je leert

Ik kies mijn bestemming en stippel de reis uit.

Welkom, je bent netjes op tijd bij het verzamelpunt!
Ik ben jouw reisleader voor de komende weken. Bedankt dat je hebt
gekozen voor onze reisorganisatie. Wij bieden reizen, afgestemd op de
persoonlijke wensen van elke deelnemer. Of je nu houdt van een relaxte
vakantie op het strand of kiest voor survivals in de bergen, alles is
bij ons mogelijk. Wij zorgen dat er op elke reis een ervaren reiziger in de
buurt is. Een goede ontdekkingsreis gewenst en hierbij ontvang je de
map met reisinformatie.

De reisinformatie: voorpret

Deze ontdekkingsreis begint in de klas en jij bepaalt de bestemming en de route. Waar je ook naartoe gaat, als je weer thuis bent, weet jij op welke manier jij het best leert. Ook heb je dan ervaring opgedaan om nieuwe ontdekkingsreizen te organiseren.

Als je nu schrikt van het vertrekpunt en denkt dat je extra schoolwerk krijgt, maak je geen zorgen. Deze ontdekkingsreis is geen extra vak op school. Hij is juist bedoeld om te ontdekken hoe jij het beste leert bij alle vakken die je nu al krijgt op school. Daarnaast ontdek je misschien nog nieuwe bestemmingen die je wilt gaan ontdekken.

Bij vakantie denkt iedereen aan plezier. Dat is ook belangrijk als je leert. Leerplezier ontstaat op verschillende manieren.

1. Door het doen van interessante activiteiten

Dit kunnen onderwerpen zijn waarover je leert op school, maar ook activiteiten die je thuis onderneemt. Het gaat om werkvormen (hoe je het doet) of onderwerpen (waarmee je bezig bent) die jou aanspreken.

Wat doe jij graag in je vrije tijd?

Soms ontstaan er misverstanden. Je hoort dat je geschiedenis krijgt op school en hebt hier veel zin in. Dan blijkt dat de eerste hoofdstukken over onderwerpen gaan die jou nou net niet interesseren of waar je al veel van afweet. Of je hebt veel zin in rekenen, maar je moet samenwerken met kinderen die op een andere manier of in een ander tempo werken. Dan is het soms moeilijk om gemotiveerd te blijven.

2. Door het krijgen van vaardigheden en kennis om te kunnen leren

Soms zijn kennis en vaardigheden nodig om iets nieuws te leren en te ontdekken waar jij plezier in hebt.

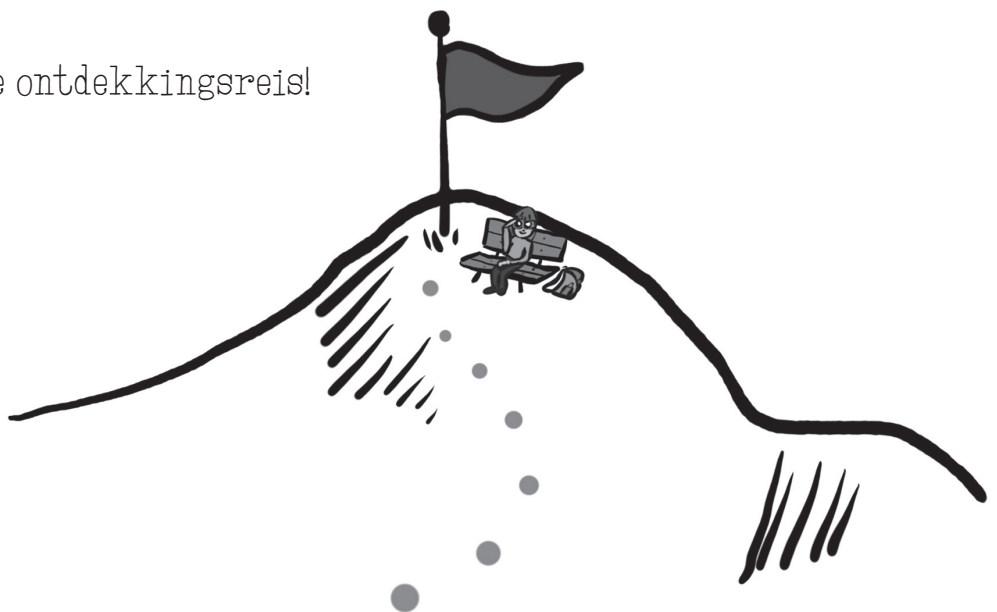
Een voorbeeld: Je hebt ontdekt dat je je benen moet blijven bewegen in een rondje en je armen juist stil moet houden als je overeind wilt blijven met fietsen.

Een ander voorbeeld: Je hebt ontdekt dat die vormpjes op papier letters en klanken zijn, dat je die klanken aan elkaar kunt plakken en dat je dan woorden en zinnen leest.

Doordat je de vaardigheden hebt om te fietsen en lezen, ontdek je de wereld. Je komt verder zonder moe te worden van het lopen. Je leest informatie op interessante websites of boeken en leert nieuwe dingen.

Op deze ontdekkingsreis ga je nadenken over leervaardigheden en wat jij nodig hebt om te leren. De bestemming van deze reis of het doel is dat jij zelfregulerend leert. Zelfregulerend? Reguleren is een ander woord voor regelen. Op deze reis leer jij zelf te regelen dat je leert.

Veel plezier op deze ontdekkingsreis!



Reisbestemming van etappe 1, ofwel leerdoel 1

Het is bij leren belangrijk dat je weet waarom je een opdracht krijgt. De opdracht moet zorgen dat je op de juiste bestemming, dus bij je doel, aankomt.

Op deze ontdekkingsreis wordt bij elke etappe het doel genoemd. Je krijgt opdrachten waarmee je het doel kunt halen, maar als jij een andere manier weet – die beter is voor jou en waarbij je dit doel ook haalt – is dat natuurlijk mogelijk. Je kunt dit uitleggen aan de ervaren reiziger en samen bespreken.

Het doel van de eerste etappe staat hieronder beschreven. Hoe je kunt aantonen dat het doel is behaald, staat beschreven in de succescriteria. Bij elk doel mag jij eigen succescriteria toevoegen als je die beter vindt passen bij jouw ontdekkingsreis. Na een etappe geef je aan of de succescriteria zijn behaald en weet je of het doel voldoende is bereikt.



Doel

Ik weet welke onderwerpen en opdrachten mijn interesse hebben.

Succescriteria	Evaluatie	
Ik benoem minimaal vijf onderwerpen die mij interesseren.	Ja	Nee
Ik bedenk minimaal één opdracht (werkvorm) die me aanspreekt.	Ja	Nee
Ik benoem minimaal twee sterke kanten die ik laat zien tijdens het leren.	Ja	Nee
	Ja	Nee

Opdrachten bij etappe 1 die kunnen helpen om het doel, ofwel de bestemming, te bereiken

Het doel van de opdrachten is dat je een lijst krijgt van jouw interesses en opdrachten die jou aanspreken. Dit kan helpen bij de keuze van goede leermaterialen voor jou.

Wat vind jij interessante onderwerpen? Waar wil jij (nog) meer over weten?
Schrijf minimaal vijf onderwerpen op.

Als je dit niet direct weet, maak je hieronder een plan om vijf interessante onderwerpen te bedenken. Een aantal suggesties om op te nemen in je plan:

- Bekijk informatieve boeken in de bibliotheek.
- Onderzoek welke musea er zijn (tip: www.museumkids.nl).
- Bekijk (onderwerpen van) televisieprogramma's.
- Welk speelgoed sprak jou aan of wat doe jij nu graag in je vrije tijd?
- Vraag aan mensen die jou goed kennen wanneer zij zien dat jij plezier hebt.
- Schrijf op welke schoolvakken jij leuk vindt of die jou leuk lijken.

Mijn plan om minimaal vijf interessante onderwerpen te bedenken:

Ik ga informatie zoeken op de volgende manieren:

Ik ga dit doen op de volgende momenten:

Dit is af op:

Naast onderwerpen mag je vanaf nu opschrijven welke soort opdrachten je leuk vindt. Dit kunnen opdrachten zijn die je krijgt in de klas of die je ergens anders hebt gedaan.

Denk verder na over welke sterke kanten jij laat zien als je aan het werk bent. Je kunt dit zelf bedenken. Vaak is het ook handig om dit te bespreken met je leerkracht, klasgenoten of ouders.

Schrijf in het volgende overzicht minimaal vijf interessante onderwerpen, één plezierige werkvorm en twee sterke kanten op. Vul deze lijst de komende weken (maanden of jaren) aan als je nieuwe inzichten hebt.

Lijst leerplezier

Naam:

Datum /periode:

Interesses	Fijne opdrachten

Sterke leervaardigheden





Metacognitieve kennis

Ik denk na over hoe ik leer en op welke manier ik taken aanpak.

Ik ken mijn sterke en zwakkere kanten bij verschillende opdrachten.

Ik gebruik handige strategieën.

Goedemorgen, lekker geslapen? Na het ontbijt wordt de ontdekkingsreis vervolgd. De bestemming en manier van reizen sluit aan op wat jij hebt aangegeven in de vorige etappe. Voordat we vertrekken ben ik nog nieuwsgierig naar jouw eerdere reiservaring. Vertel eens over eerdere bestemmingen en hoe je de reis hebt georganiseerd.

Terwijl je hierover vertelt, wil ik je iets laten zien. Loop even met me mee. Zie je die verkeerstoren daar? Het is even een klim, maar dan heb je ook een weids uitzicht.

Heb ik te veel gezegd? Je kunt vanaf hier jouw hele reis overzien. Met dit dashboard wordt alles gestuurd. De computer is helemaal op jou afgesteld en heeft alle benodigde knoppen.

Quiz: Ben jij een wandelaar, treinreiziger of neem je de auto?

.....

Hoe ben je begonnen?

Omcirkel de omschrijving die bij jou past.

- 1 Het duurde lang voordat ik begon met het spel.
 - 2 Ik had alle spullen nog maar nauwelijks gepakt of ik begon al.
 - 3 Ik legde alle materialen overzichtelijk neer en begon toen aan een opdracht.
-

Wat was jouw tactiek om de opdrachten op te lossen?

Omcirkel de omschrijving die bij jou past.

- 1 Ik keek naar de materialen en kreeg geen ideeën wat ik kon doen.
 - 2 Ik begon direct met de materialen te schuiven en bleef proberen totdat ik een oplossing had.
 - 3 Ik dacht (even) na over mijn aanpak en kan nu een aantal tips geven aan iemand anders.
-

Wat deed je als een opdracht moeilijk was?

Omcirkel de omschrijving die bij jou past.

- 1 Ik stopte met de opdracht.
 - 2 Ik bleef doorgaan met de materialen verplaatsen.
 - 3 Ik dacht na of ik een andere manier wist om de opdracht op te lossen en probeerde die uit.
-

De volgende omschrijvingen gaan over organisatiestrategieën.

Wat past bij jou?

Let op! Je mag meerdere omschrijvingen omcirkelen.

- 1 Ik luisterde naar de uitleg van iemand die goede tips had.
 - 1 Ik zat op een goede plek om dit spel te kunnen spelen.
 - 1 Ik liet me niet afleiden door mijn omgeving.
 - 1 Ik zette mij in om de opdrachten op te lossen.
 - 1 Geen enkele omschrijving past bij mij. Jullie kennen mij nog niet goed.
-